

РЕШЕНИЕ

№ 1210

гр. София, 23.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 17 състав,
в публично заседание на 05.02.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Искра Гърбелова

при участието на секретаря Грета Грозданова, като разгледа дело номер **10104** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и следващи от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, във вр. с чл. 195б от Закона за водите /ЗВ/ и чл.166 от Данъчно-осигурителен процесуален кодекс /ДОПК/.
Образувано е по жалба на „Напоителни системи“ ЕАД, със седалище и адрес на управление в [населено място] чрез юрисконсулт А. П. срещу Акт за установяване на публично държавно вземане /АУПДВ/ № 59/09.10.2023г., издаден от директора на Б. дирекция "И. район", с който на жалбоподателя е установено публично държавно вземане за такси за водовземане от повърхностни води - язовир "Б.", в землището на [населено място] и [населено място], [община], област П., за периода от 01.01.2022г. до 31.12.2022г. в размер на 3 741,19 лв. главница, и законната лихва за периода 16.02.2023г. – 09.10.2023г. в размер на 297,90лв.

С жалбата са наведени доводи за незаконосъобразност на оспорения акт, поради неспазване изискванията за форма, при съществени нарушения на административнопроизводствените правила и нарушение на материалния закон. Твърди се, че актът не е мотивиран, че представител на дружеството не е поканен да присъства на съответните проверки и не е запознат с констатациите в тях и не ги е подписал, поради което е нарушено правото на защита.Иска се съдът да отмени оспорения АУПДВ.

В съдебно заседание жалбоподателят, редово призован, се представлява от юрк. Г., която моли съда да уважи жалбата и отмени атакувания акт като незаконосъобразен поради неправилно приложение на материалния закон. Претендира разноски.

Ответникът - директорът на Б. дирекция "И. район" [населено място] чрез процесуалния си представител юрк. Х. оспорва жалбата и моли оспорения акт да бъде потвърден като правилен и законосъобразен. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура не участва в производството.

Съдът като взе предвид събраните по делото доказателства, прие за установено от фактическа страна следното:

Дружеството „Напоителни системи“ ЕАД е било титуляр на Разрешително за водовземане от повърхностен воден обект - язовир "Б.", изграден на р. К., № 1146/04.12.2006г., изтекло на 31.12.2010г. С решение № РР-1004 от 29.07.2010г. на директора на Б. дирекция за управление на водите в И. район с център П. срокът на действие е продължен с шест години, считано до 31.12.2010г., тоест до 31.12.2016г.

За периода от 01.01.2022г. до 31.12.2022г. дружеството жалбоподател подало декларация по чл.194б от ЗВ на 31.01.2023г /л.23 от делото/, в която е посочено как се определя процесната такса за водовземане – при единичен размер на таксата по чл.12 от Тарифа за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, обн. ДВ, бр.2/2017г. в сила от 01.01.2017г. - 0,0015 лв./куб.м.; отнет годишен воден обем от 1 918 560 куб.м., изчислен по измервателно устройство - водомерна рейка, без разрешено количество.

На 01.08.2023г. била извършена проверка от ответника във връзка с представената информация по декларацията, за което е съставен констативен протокол № ПВЗ-139 /л.20 от делото/. В него е посочено, че към датата на проверката разрешителното за водовземане е с изтекъл срок на действие, поради което водовземането от повърхностни води с цел "Напояване" се осъществява на основание §9 от ПЗР на Закона за водите /ЗВ/. Таксата за иззетото водно количество от жалбоподателя за периода 01.01.2022г. до 31.12.2022г е изчислена съгласно чл.12, ал.2 от Тарифа за "Обществено водоснабдяване за напояване на земеделски култури" при единичен размер на таксата 0,0015 лв./куб.м. и съгласно чл.11, ал.1 от същата тарифа таксата е определена по формула при попълнени от жалбоподателя данни в декларацията, и е в размер на 3741,19 лв.

С уведомително писмо изх. № ПО-02-461/15.08.2023г./л.17-19/, получено на 17.08.2023г./л.15/, дружеството-жалбоподател е поканено да заплати доброволно дължимата такса за периода 01.01.2022г. до 31.12.2022г., изчислена на базата на декларация по чл.194б от ЗВ и на основание §9, пр.2 от ПЗР на ЗВ в размер на 3 741,19 лв. /главница/, върху която следва да се начисли и дължимата лихва за периода на забава, изчислена към 31.08.2023 в размер на 244,73лв. В определения 14-ет дневен срок дължимата такса, посочена в Поканата за доброволно изпълнение не е внесена.

С Акт за установяване на публично държавно вземане № 592/09.10.2023г., на директора на Б. дирекция „И. район“, е установено, че жалбоподателят не е изпълнил задължението си по чл.194 от ЗВ да заплати дължимата такса за водовземане от повърхностни води на основание чл.194, ал.1, т.1, буква „а“ от ЗВ за периода 01.01.2022г. до 31.12.2022г в размер на 3 741,19 лв., и лихва върху същата за периода от 16.02.2023г. до 09.10.2023г. в размер на 297,90лв.

Актът за установяване на публично държавно вземане е връчен на жалбоподателя на 11.10.2023г. Жалбата е подадена на 18.10.2023г.

В хода на съдебното производство са приобщени административната преписка и представените от страните писмени доказателства. По искане на жалбоподателя е

допуснато и излушване на съдебно-счетоводна експертиза, която е приета от страните без възражения.

Видно от заключението на експерта, същият е ползвал представените и приобщени в производството, данни за напояваните от язовир „Б.“ земеделски култури с площи и разходвани количества вода, вписани в таблица. Вещото лице е приело, че тъй като няма нормативно определено изчисление на корекционния коефициент, определен в чл.12, ал.3 от Тарифата в случаи като процесния, при които се установяват едновременно разлики в повече и по-малко от нормативно заложеното, след като общо ползваната поливна вода е по-малко от нормативно определената следва да се приеме корекционен коефициент съобразно чл.12, ал.3, т.1 в размер на 0,7. Предвид, че от общо ползваното количество вода (194 400 куб.м.) само 50 300 куб.м са детайлизирани по видове земеделски култури и площи по месеци през 2022г. вещото лице е представило два варианта:

При ползвано количество вода за напояване 50 300 куб.м и приложен коефициент от 1,3 за останалото количество вода до полезно усвоените 1 918 560куб.м. е изчислило такса за водоползване в размер на 3 695,93лв.

При ползвано количество вода за напояване 194 400 куб.м. и приложен коефициент от 1,3 за останалото количество вода до полезно усвоените 1 918 560куб.м. е изчислило такса за водоползване в размер на 3 566,23лв.

При ползване на подадената от „Напоителни системи“ ЕАД декларация вещото лице е потвърдило, че такса за водоползване ще в размер на 3 741,19лв.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима. Подадена е от адресат на оспорения акт, чиито интереси той засяга неблагоприятно в законоустановения срок и срещу подлежащ на съдебен контрол административен акт.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

При служебната проверка по чл. 168, ал. 1 от АПК, във връзка с чл. 146 от АПК, съдът констатира, че АУПЗД е издаден от компетентен административен орган съгласно чл.194б, ал.4 от ЗВ установено с представени трудов договор /л.3б от делото/. Противно на твърденията в жалбата, същият е издаден в съответната форма по чл.59, ал.2 от АПК и при липса на допуснати съществени процесуални нарушения. С писмо изх. № ПО-02-461/15.08.2023г./л.17-19/ на директора на БД И. дружеството е уведомено за правното основание и размера на задълженията за такса за водовземане от повърхностен воден обект язовир Б., поканено е да заплати дължимите суми и е предупредено, че при липса на доброволно изпълнение, ще бъде издаден АУПДВ, а видно от съдържащата се в преписката обратна разписка, писмото е редовно връчено на жалбоподателя. Изложеното удостоверява изпълнение на задължението на органа по чл.26, ал.1 от АПК и предоставяне на информация на засегнатото лице относно основанието и размера на задълженията му, което определя като неоснователни възраженията му за допуснати съществени процесуални нарушения в хода на административното производство. Спорът между страните е изцяло материалноправен – относно основанието и размера на установените с АУПДВ публични вземания.По силата на чл.194б, ал.1 от ЗВ ежегодно към 31 януари на следващата година титулярите на разрешителни, включително на комплексни разрешителни, издадени по реда на Закона за опазване на околната среда, определят и декларират дължимата такса по образец, утвърден от министъра на околната среда и

водите и обявен на интернет страниците на басейновите дирекции и на Министерството на околната среда и водите.

Съгласно чл.194б, ал.3 от ЗВ директорът на басейнова дирекция извършва проверка на информацията по ал. 1 и съответствието ѝ със:

1. резултатите от собствения мониторинг;
2. показанията на измервателните устройства, и
3. резултатите от извършения през годината контрол.

Когато в декларацията по ал. 1 се установят несъответствия с информацията по ал. 3, които засягат основата и размера на определената такса, директорът на басейновата дирекция издава акт за установяване на публично държавно вземане, с който се коригира декларацията (чл.194б, ал.4 от ЗВ).

Според чл.105 от ДОПК задълженията по декларация, по която задълженото лице само изчислява основата и дължимия данък и/или задължителните осигурителни вноски, се внасят в сроковете, определени в съответния закон – в случая по чл.194б, ал.2 от ЗВ. Когато в декларация по чл. 105 се установят несъответствия, които засягат основата за данъчното облагане или за изчисляването на задължителните осигурителни вноски или размера на задължението, които не са отстранени по реда на чл. 103, органът по приходите издава акт за установяване на задължението, с който се коригира декларацията (чл.106 от ДОПК).

Съгласно §9 от ПЗР на ЗВ когато използването на водите се осъществява на основата на издадени разрешителни или без основание, лицето, използващо водите, дължи заплащане на таксите, предвидени в този закон, считано от влизането в сила на тарифите, предвидени от този закон, независимо от етапа, на който се намира процедурата за издаване или преоформяне на разрешителното му. В случая, тъй като срокът на разрешителното е изтекъл през 2016г., през процесната 2019г. водите са използвани без основание /т.е. без издадено или подновено разрешително/, но съгласно цитирания параграф жалбоподателят следва да заплати предвидените в закона такси.

Безспорно се установява, че жалбоподателят е ползвал повърхностни води за напояване на земеделски култури, за което дължи заплащане на такса на основание чл. 194, ал. 1 от ЗВ, определена в размерите и по реда на Тарифа за таксите за правото на водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, приета с ПМС № 383 от 29.12.2016 г., обн. ДВ бр. 2/06.01.2017 г., в сила от 01.01.2017 г. Тази такса се определя на базата на отнетия обем вода и съответните норми за водопотребление, определени в Наредбата за нормите за водопотребление.

Съгласно чл.11 от Тарифата таксата се изчислява по формулата $T = E \times W$, където: T е размерът на дължимата годишна такса в лева; E - единичният размер на таксата в зависимост от целта, за която ще бъде ползвана отнетата вода, съгласно таблиците по чл. 12 - в лв./куб. м; W - размерът на отнетия годишен воден обем - за повърхностни и подземни води, в куб. м; размерът на разрешения годишен воден обем - за минерални води, в куб. м.

Когато водовземеването е за напояване, към единичния размер на таксата се прилагат коригиращи коефициенти в зависимост от отнетото количество вода съобразно нормите за водопотребление съгласно чл.12, ал.3 от Тарифата, както следва: ако отнетото количество вода е равно или по-малко от нормативно определеното за съответната агроклиматична зона и съответните култури, се прилага намаляващ коефициент от 0.7; обратно – ако отнетият обем вода е по-голям от нормативно

определеното количество, се прилага увеличаващ коефициент- 1.3.

В случая, данъчнозадълженото лице (ДЗЛ) е подало декларация вх.№ КД-04-2004 от 07.02.2023 г., въз основа на която административният орган е изготвил процесният КП № Пз-139 от 01.08.2023 г. на БД И., който удостоверява извършена проверка по документи.

В случая, липсват данни за осъществен контрол за съответствие съгласно чл.194б, ал.3, т.1 и т.2 от ЗВ – с резултати от собствения мониторинг или с показания на измервателните устройства. С други думи, напълно необосновано органът се позовава на изготвена от ДЗЛ справка, в която са посочени погрешни данни за корекционен коефициент от 1.3, защото в нея е посочен общ отнет обем вода от 1 918 560 куб.м. без да е съобразено количеството потребена вода за напояване. Ответникът не е констатирал противоречието в предоставените от лицето данни, респ. не е извършил проверка за съответствие съобразно чл.194б, ал.3 от ЗВ. Вместо това, се е позовал на КП № Пз-139 от 01.08.2023 г. на БД И., в който обаче се обективира единствено позоваване на декларацията. Очевидно не е изискана никаква допълнителна информация, а липсват данни и за какъвто и да е самостоятелен анализ и проверка на представените данни съобразно справки за използвани количества водни обеми.

Както съгласно процесуалния закон (чл.106, ал.1 от ДОПК), така и съобразно специалния материален закон (чл.194б, ал.3 от ЗВ), административният орган не се доверява на декларираните от лицето данни, а е оправомощен да извърши проверка за съответствието им. Фактът, че дружеството погрешно е декларирало по-високият коефициент не освобождава административният орган от дъжимата проверка. Видно от изготвената и приета без възражение от страните експертиза, която съдът кредитира като компетентно и безпристрастно изготвена, ако органът беше изпълнил това свое задължение щеше да достигне до различни изводи.

Предвид гореизложеното издадения АУПДВ се явява неправилен и незаконосъобразен, поради което следва да бъде отменен.

След отмяна на оспорения АУПДЗ като незаконосъобразен и на основание чл.173, ал.2 от АПК делото като преписка следва да се върне на административния орган за издаване на нов акт при съобразяване със задължителното тълкуване на закона, дадено с настоящето решение.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.1 от АПК ответникът следва да бъде осъден да заплати сторените от жалбоподателя разноски в производството, както следва: 50 лв. за държавна такса, 400 лв. възнаграждение за вещо лице и 100 лева юрисконултско възнаграждение.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 1 във връзка с чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен Съд С. – град, I отделение, 17-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на „Напоителни системи“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], Акт за установяване на публично държавно вземане № 59 от 09.10.2023 г., издаден от директора на Б. дирекция „И. район“.

ВРЪЩА делото като преписка на директора на Б. дирекция „И. район“ за издаване на АУПДВ при съблюдаване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящето решение.

ОСЪЖДА Б. дирекция „И. район“ да заплати на „Напоителни системи“ ЕАД,

ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], на основание чл.143, ал.1 АПК сторените в производството разноси в размер на 550 лв. Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните, с касационна жалба пред Върховния административен Съд на Република България.

СЪДИЯ: